

Ny inntaksmodell for videregående skole i Oslo – forslag våren 2023

Utdanningsforbundet Oslo har fulgt arbeidet med forslag til ny inntaksmodell for videregående skole fra starten av. Vi var til stede på 14f-møte om dette 30. mai 2023 og mottok etter møtet et notat om denne saken.

Vi mener at inntaksutvalget gjorde grundig arbeid, og vi har fulgt og deltatt i diskusjonen om mulige nye modeller siden deres rapport kom. Vi ga i møtet 30. mai 2023 uttrykk for at vi ønsker den foreslåtte blandingsmodellen velkommen. Det er vanskelig å forutse hvordan den vil virke inn på søkemønsteret, og om den derfor vil få så stor effekt som vi ønsker og mener vil være heldig for elevene i videregående skole i Oslo. Vi tror en ny inntaksmodell må prøves gjennom flere år fordi det sannsynligvis vil ta noe tid for søkerne å se hvilke muligheter den gir, og tilpasse seg disse mulighetene.

Utdanningsforbundet Oslo har gjennom mange år vært bekymret fordi det har utviklet seg store skjevheter i søkningen til de ulike videregående skolene på bakgrunn av elevenes karaktersnitt. Elever med lavt karaktersnitt har visst at de bare ville ha mulighet til å komme inn på et fåtall skoler, og deres valgfrihet har derfor reelt sett vært begrenset. Utdanningsforbundet Oslo mener at flere elever enn de som har svært høyt karaktersnitt fra ungdomsskolen, bør ha den valgfriheten det gir å ha mulighet til å komme inn på flere skoler. Vi mener også at det vil være gunstig med større mangfold i elevmassen på de videregående skolene.

Notatet tilsendt etter møtet 30. mai inneholder så vidt vi kan se, ingen nye momenter i saken, men gir en god oversikt over bakgrunnen for forslaget og for resultatene av simulerte opptak, basert på søknader mottatt innenfor dagens inntaksmodell.

Utdanningsforbundet Oslo har vært i kontakt med mange av de politiske partiene om denne saken. Vi har i disse møtene pekt på uheldige effekter av dagens opptakssystem og hvilke positive effekter vi mener det må arbeides for å oppnå. Vi har i hovedsak pekt på følgende:

Uheldige effekter av dagens modell:

- Lite mangfold på mange skoler
- Populære og upopulære skoler
- Tapere og vinnere i skoleopptak
- Press på ungdomsskolelærere for at de skal sette høye karakterer
- Karakterpress på ungdomsskolen
- Opphopning av elever med faglige utfordringer på noen skoler
- Opphopning av prestasjonspress og karakterpress på andre skoler
- Statusjag om å komme inn på riktig skole
- Noen skoler vokser seg store, og det opprettes filialer. Andre skoler tappes for elever og klarer ikke å opprettholde fagtilbudet.
- Siden det er en stor sammenheng mellom grunnskolepoeng og foreldrenes utdanning/inntekt, forsterker inntakssystemet segregering

For Utdanningsforbundet Oslo er det viktig at det i alt arbeid med og for videregående skoler, legges vekt på:

- At alle skoler har et godt nok fagtilbud til elevene slik at elevene kan fullføre og bestå videregående skole uten å måtte skifte skole underveis i opplæringsløpet
- At det er gode sosiale forhold på alle skoler slik at det ligger til rette for både læring og personlig vekst

Den foreslåtte blandingsmodellen vil sannsynligvis ikke omfordele elevene på de minst søkte skolene i særlig grad. Her vil man måtte bruke andre tiltak. Vi mener likevel at det er grunn til å gi denne modellen en sjanse fordi den vil gi flere elever mulighet til valg, skape mer mangfoldige skolemiljøer og lette noe av karakterpresset uten at den fratar elevene anledning til å jobbe målbevisst for å komme inn på ønsket skole.

Oslo 15. juni 2023

Therese Thyness Fagerhaug
fylkesleder Utdanningsforbundet Oslo